

Politikkur

Politikkur

Politikkur

Politikkur

Politikkur

Javnaðarflokkurinn um íbúðarmál:

Í seinastu tingsetunum hefur javnaðarflokkurinn áhaldandi stríðst fyri at útlánsrentan verður lækkað

— Bæði í tingsetuni 1982 og 1983 hefur javnaðarflokkurinn skotið upp, at lögtingið álegði landsstýrinum at taka upp samráðingar við peningastovnarnar við tí fyri eyga at fáa hesar stovnar at lækka útlánsrentuna, soleiðis at føroysku lánararnir og vinnulívið kundu fáa gagn av tí lækking í útlánsrentuni, sum yvirhefur hefur verið í vesturheiminum tey seinastu tvey árin.

— Hetta vildi bót um kappingarfærð hjá føroyskari framleiðslu. Tað vildi eisini lætt um hjá teimum sum eru ella skulu setast í búgv. Sum grundgeving fyri uppskotinum ferði javnaðarflokkurinn fram tað sum vit prenta her niðanfyri:

Lagt til rættis
Vilhelm Johannesen

Árin 1979-80 hækkaði danska diskontoin — sum m.a. er tann renta, ið okkara peningastovnar gjalda fyri tann pening, sum teir læna úr tjóðbankanum — úr 8-9% uppi 13-14% og seint í 1980 var diskontoin 14%. Henda hækking bar í sær, at danskir peningastovnar hækkaðu sína rentu heilt uppi 21% fyri útlán og uppi 17% fyri innlán í serostøkum ferum. Renta á danska obligatiónsmarkaðinum hefur samstundis ligið uppi á fleiri og tjúgu prosentum.

Við teirri grundgeving, at vandi var fyri peningaflutningi úr føroyskum til danskar peningastovnar, hækkaðu føroysku peningastovnar rentuna hvørja ferð diskontoin hækkaði og okkara peningastovnar hava í seinastuni virkað við so stórum rentumarginali sum frá 4% uppi 10%, og inntekst stovnanna hava tí eisini verið óvanliga høgar í 1982 og 1983. Nú er diskontoin so líðandi farin niður aftur og er hon í løtuni 7%. Grundgevingin er generella rentufallið í londum uttanum okkum og tørvurin á at styrkja kappingarfærð hjá danska vinnulivinum.

Nú hesar lækkingar eru

framdar í fleiri stigum úr 14% niður í 7%, hava vit litið høyrð frá okkara peningastovnum um rentulækking, ella um tørvinn á at styrkja kappingarfærð hjá føroyska vinnulivinum, herundir kappingarfærð hjá skipaflotanum og fiskavirkjunum, sum skulu kappast við dansk, norsk og bretsk veiðifør og virkir — fyri ikki at tala um idnaðarvirkir okkara, sum skulu kappast við statsstuðlan innflutning úr øðrum londum. Tó hefur annar av bankunum lækkað rentuna av vinnulivslánum við einum prosent.

At enda er neyðugt at vísja á, at tær mongu skerjingar lántøkufólki hefur verið fyri, gera at hesi illa orka at knógva undir rentum uppi 15 1/2%—16 1/4% fyri lán til búseting og bústað, sum er útreiðslur, øll mugu hava. Tað hastar tí almikið at fáa fram til svarandi rentulækking her heima, sum hana framd er í Danmark og næstu grannalondum okkara.

Við lögtingsmáli nr. 9811982 legði flokkurinn sama uppskot fram í mars 1983. Við 1. viðgerð varð málið beint í fíggarnevndina, sum helt fund við

Torbjørn Poulsen landsstýrismann um málið, og upplýsti landsstýrismaðurin, at landsstýrið longu hevði havt fund við peningastovnarnar um rentuna. Torbjørn Poulsen upplýsti, at peningastovnarnir nakað skjótt fóru at taka støðu til eina justering av rent-

uni, men tá onki erhent 10 mánaðar eftir, heldur javnaðarflokkurinn tað verða neyðugt at landsstýrið av nýggjum tekur samráðingar upp við peningastovnarnar um hendan spurning og loyvir flokkurinn sær tí at seta uppskotið fram av nýggjum.

Fylkist um javnaðarflokkin



men burtur frá andstöðuni og til heimastýri, men torført var at vinna viðhald millum aðrar flokkar, serliga sambandsflokkurinn og sjálvstýrisflokkurinn, ið tyktist bert nøgdur við tey politisku viðurskiftini, ið vóru. Heimastýrið gevur okkum nóg meira sjálvstýri enn nakar sjálvstýrismaður upprunaliga droymdi um. Sambandsflokkurinn slakaði alt tað, ið hann hevði sett sær sum mál at berjast imóti og nakað væl aftrat. Heimastýrið liggur langt uttanfyri tað mark, ið hesir flokkar vóru talsmenn fyri. Javnaðarflokkurinn vildi burtur frá andstöð-

uni, men vildi ikki nakra loysing frá Danmark. Tí var at finna ein form fyri heimastýri, ið var sameinigur við ríkisfelagskapin. Frá heimastýrinum til loysing er eitt stórt lop, og tí verður sjálvandi eitt stríð at standa millum hesar stöður. Tað er ein royndur lutur, at loysingarskotið ikki hefur rót í fólkinum — ofta minst millum mangar av teimum, ið ganga undir ymskum sjálvstýrisheitum. Allir teir føroysku flokkarnir hava nú svorið trygdareid til heimastýrislógina, og allir hava teir virkað undir henni og stýrt við henni. Nú hava tveir sjálvstýrisflokkar stýrt landinum saman við

sambandsflokkinum sambært esa lóg, og teir siga í dag, at ongandið hefur frambrúðurin verið so stórur sum nú, ja, vit hava heimsins bestu livilíkindi siga fólkafloksmenn. Hetta er 100 pst. áðan av, at stjórnarlógina bagar ikki størvegis. Var heimastýrislógina ein ólóg, sum 14. September plagar at taka til, so máttu livilíkindini ikki verið so avbera góð, sum andstöðumenn heimastýrislógarnar innar taka til.

Fylkist um javnaðarflokkin tann 8. november og fellið hitt svartasta borgarliga afturhaldið.

Gunnar Staksá

Vit loysa íbúðarspurningin við at greiða atkvøðu fyri javnaðarflokkinum á valdegnum.

X við lista C!

Lýsið í sosíalínum